

SAMKEPPNISEFTIRLITIÐ

Alþingi
b.t. skrifstofu Alþingis, nefndasviðs
Austurstræti 8-10
150 Reykjavík

Reykjavík, 26. apríl 2017
Tilv.: 1704008

Efni: Umsögn Samkeppniseftirlitsins um þingsályktunartillögu um lyfjastefnu til ársins 2022, 146. löggjafarþing, þskj. 501 – 372. mál.

Samkeppniseftirlitinu hefur borist beiðni um umsögn um þingsályktunartillögu um lyfjastefnu til ársins 2022, 146. löggjafarþing, þskj. 501 – 372. mál. Í þingsályktunartillögunni kemur fram að hún er að grunni til sambærileg tillögu um sama efni sem náði ekki fram að ganga á síðasta löggjafarþingi (678. mál 145. löggjafarþings). Samkeppniseftirlitið skilaði umsögn um það þingmál með bréfi til Alþingis 8. júní 2016. Í þeirri umsögn var jafnframt að finna umsögn um frumvarp til lyfjalaga (677. mál á 145 löggjafarþingi). Samkeppniseftirlitið leyfir sér að vísa til fyrri umsagnar sinnar (bls. 1-4), sem fylgir hjálögð, enda um sambærilega þingsályktunartillögu að ræða.

Virðingarfyllst,
Samkeppniseftirlitið

Magnús Þor Kristjánsson

Meðfylgjandi: Umsögn Samkeppniseftirlitsins um frumvarp til lyfjalaga (heildarlög, EES-reglur) og þingsályktunartillögu um lyfjastefnu til ársins 2020, 677. og 678. mál á löggjafarþingi 145, dags. 8. júní 2016, ásamt fylgiskjöllum.

SAMKEPPNISEFTIRLITIÐ

Alþingi
b.t. skrifstofu Alþingis, nefndasviðs
Austurstræti 8-10
150 Reykjavík

Reykjavík, 8. júní 2016
Tilv.: 1605010

Efni: Umsögn Samkeppniseftirlitsins um frumvarp til lyfjalaga (heildarlög, EES-reglur) og þingsályktunartillögu um lyfjastefnu til ársins 2020, 677. og 678. mál.

Samkeppniseftirlitinu hefur borist beiðni um umsögn annars vegar um frumvarp til lyfjalaga, þskj. 1105 – 677. mál, og hins vegar um þingsályktunartillögu um lyfjastefnu til ársins 2020, þskj. 1106 – 678. mál. Í ljósi tengsla þingmálanna tveggja verður einni umsögn skilað um bæði mál.

Samkeppniseftirlitið hefur áður fjallað um lyfjamarkaðinn á Íslandi og stöðu samkeppni á honum, t.a.m. var ítarlegum tilmælum beint til yfirvalda í skýrslu eftirlitsins nr. 2/2008, *Öflug uppbygging – Opnun markaða og efling atvinnustarfsemi*, bls. 86-92.¹ Vísar Samkeppniseftirlitið til þeirra tilmæla. Lyfjamarkaðurinn er einkar mikilvægur markaður fyrir neytendur í landinu og hið opinbera. Það er mat Samkeppniseftirlitsins að virk samkeppni á þessu sviði gæti skilað þjóðarbúinu miklum ávinningi. Að sama skapi geta markaðsbrestir verið dýru verði keyptir.

Lyfjamarkaðir eru margbrotnir og almennt er engin eða afar takmörkuð staðganga á milli ólíkra lyfjategunda. Þetta leiðir til þess að vöruúrval og fjöldi vörutegunda hefur mikla þýðingu á lyfjamörkuðum. Lyfjamarkaður er háður ströngum heilbrigðis- og öryggiskröfum sem skýrist m.a. af því að lyfjadreifing er í raun hluti af heilbrigðisþjónustunni samkvæmt lögum, sbr. 1. gr. frumvarpsins. Í fyrstu grein frumvarpsins kemur jafnframt fram það markmið laganna „að tryggja landsmönnum nægilegt framboð af nauðsynlegum lyfjum með sem hagkvæmastri dreifingu þeirra á grundvelli eðlilegrar samkeppni“.

Lyfjamarkaðurinn hefur ákveðin einkenni sem geta torvelað virkra samkeppni. Þannig eru gerðar ítarlegar kröfur til fyrirtækja sem starfa á markaðnum en slíkar kröfur geta gert nýjum og minni keppinautum erfitt um vik. Í skýrslu norrænu samkeppniseftirlitanna frá 2008, *Konkurransemessige problemstillinger i apotek og legemiddelsektoren*, var fjallað

¹ <http://www.samkeppni.is/urlausnir/skyrslur/nr/538>.

um lyfjamarkaðinn.² Í skýrslunni er tekið fram að eitt einkenni lyfjamarkaðarins sé lítil verðteygni. Með því er átt við að verð á ákveðnum lyfjum hefur lítil áhrif á eftirspurn eftir þeim. Eftirspurn eftir lífsnauðsynlegum lyfjum minnkar þannig ekki þótt verð þeirra hækki. Þetta veldur því að aðkoma stjórnvalda að verðlagningu kemur til greina á hluta af þessum tiltekna markaði. Reynslan hefur engu að síður sýnt að virk samkeppni er mikilvæg á þessu sviði viðskipta, m.a. samkeppni á milli samheitalyfja og í samhlíða innflutningi fleiri aðila á sömu tegund lyfja, samkeppni á milli lausasölulyfja, samkeppni um bætta þjónustu og birgðahald og samkeppni á milli heildsala. Þannig getur virk samkeppni stuðlað að hagkvæmari nýtingu fjármuna, bættri þjónustu og breiðara vöruúrvali.

Að mati Samkeppniseftirlitsins er mikilvægt að allra leiða verði leitað til að auka virkni samkeppni í verslun með lyf hér á landi. Það má meðal annars gera með því að draga úr aðgangshindrunum að markaði hér á landi, t.a.m. með því að auka samstarf við nágrannabjóðir um markaðssetningu lyfja og einfalda regluverk þar sem það á við.

Hér að neðan er fyrst fjallað um lyfjastefnu til ársins 2020 og í framhaldinu er síðan veitt umsögn um frumvarp til nýrra lyfjalaga.

1. Umsögn um þingsályktunartillögu til lyfjastefnu til ársins 2020

Samkeppniseftirlitinu var gefið færi á að veita umsögn um drög að lyfjastefnu til 2020 þegar málið var ennþá til meðferðar hjá nefnd ráðherra. Umsögnin, sem er dags. 29. maí 2015, fylgir hjálögð. Í umsögninni fagnaði Samkeppniseftirlitið þeirri vinnu sem lögð hefur verið í gerð lyfjastefnunnar. Samkeppniseftirlitið gerði athugasemdir við umfjöllun um notkun útboða, auglýsingar á lyfjum, verðvitund heilbrigðisstarfsfólks og vörumerkjatryggð og samstarf við lyfsala.

Í þingsályktunartillögunni er að finna einfaldaða útgáfu af lyfjastefnu ráðuneytisins til ársins 2020 en hún er aðgengileg sem fylgiskjal með þingsályktunartillögunni. Áherslum lyfjastefnunnar er skipt upp í þrjá megin þætti; 1. tryggt aðgengi allra landsmanna að nauðsynlegum lyfjum, 2. öryggi, gæði og virkni lyfja og lyfjaþjónustu, 3. skynsamleg og hagkvæm notkun lyfja.

Málefnasvið Samkeppniseftirlitsins snýr aðallega að fyrsta og þriðja þættinum og þeim áhersluatriðum sem undir þá falla.³ Samkeppniseftirlitið tekur að meginstefnu undir þær áherslur sem lagðar eru til í þingsályktuninni.

Í fyrsta tölulið ályktunarinnar er fjallað um aðgengi að nauðsynlegum lyfjum. Í g. lið er t.a.m. lagt til að kostnaðarvitund heilbrigðisstarfsfólks og almennings verði eflid. Samkeppniseftirlitið telur mikilvægt að kostnaðarvitund verði eflid og dregið verði úr mögulegum skaðlegum áhrifum vörumerkjatryggðar. Mikilvægt er að við val á lyfjum ráði hagkvæmni mestu máli, þ.e. að samanburður sé gerður á annars vegar gæðum og hins vegar verði lyfja. Hugsanlega þarf að útfæra hvata í heilbrigðiskerfið þannig að þeir sem ávísa lyfjum, hvort sem er af hálfu hins opinbera eða í einkarekstri, hafi hvata af því að leita hagkvæmustu lausna við lyfjameðferð.

² Tengill á skýrsluna: http://www.samkeppni.is/media/skyrslur-2008/nordiskapotekerraapport_1_2008.pdf.

³ Einkum b., e., f., g., i., og k. liði 1. tl. og b. liður 3. tl.

Í i. lið segir að unnið verði að því að bæta aðgengi að lyfjum á landsbyggðinni og kannað hvort æskilegt sé að heimilað verði að tiltekin lausasölulyf verði þar seld í almennum verslunum. Samkeppniseftirlitið telur þetta mikilvægt, en gerir á sama tíma athugasemdir við rökin fyrir því að auka frelsi í viðskiptum á landsbyggðinni en ekki í þéttbýli. Að mati Samkeppniseftirlitsins er mikilvægt að kannaður verði sérstaklega fýsileiki þess að auka úrval þeirra lausasölulyfja sem heimilt er að selja í almennum verslunum, m.a. með hliðsjón af fyrirkomulagi sem við lýði er í þessu efni í nágrennalöndunum. Þá saknar Samkeppniseftirlitið þess að í lyfjastefnunni sé ekki fjallað um net- og póstverslun með lyf. Aukið frelsi í slíkri verslun með lyf væri til þess fallið að auka samkeppni í smásölu og aðgengi landsbyggðarinnar að lyfjum. Nánar er fjallað um þetta atriði í umsögn um frumvarpið hér að neðan.

Í k. lið segir að útboð vegna lyfjakaupa verði styrkt og bætt og leitað verði eftir samstarfi um sameiginleg útboð með Norðurlandabjóðum. Í lyfjastefnu ráðherra kemur fram að til þess að þetta verði kleift þurfi að breyta lögum um opinber innkaup (bls. 4, 7 og 15). Í þessu samhengi er líklega átt við 18. gr. a núgildandi laga um opinber innkaup. Í umsögn um drög að lyfjastefnu fjallaði Samkeppniseftirlitið um þetta atriði. Samkvæmt þeirri grein ber innkaupaaðila að framkvæma svokallað samkeppnismat og senda það til fjármála- og efnahagsráðuneytisins. Í kjölfarið leitar ráðuneytið staðfestingar Samkeppniseftirlitsins á matinu. Samkeppniseftirlitinu er ekki kunnugt um að látið hafi verið reyna á 18. gr. a laga um opinber innkaup við innkaup á lyfjum.

Ástæðu þess að umrædd grein var innleidd í lög um opinber innkaup má rekja til umsagnar Samkeppniseftirlitsins um frumvarp til breytingar á lögnum, dags. 14. janúar 2011.⁴ Í umsögninni var tekið fram að heimild til sameiginlegra innkaupa gæti leitt til aukinnar samkeppni og lækkaðs vöruverðs við tiltekna aðstæður. Heimildin gæti þó jafnframt leitt til rúskunar á samkeppni á Íslandi. Af þeim sökum var talið mikilvægt að viðkomandi innkaupaaðili framkvæmdi samkeppnismat og mæti andstæða hagsmunum áður en til slíkra innkaupa væri stofnað. Nú liggur fyrir Alþingi frumvarp til breytinga á lögum um opinber innkaup, sem m.a. felur í sér breytingar á 18. gr. a núgildandi laga. Sú breyting felur það í sér að ekki er lengur þörf á staðfestingu Samkeppniseftirlitsins á samkeppnismati. Hefur Samkeppniseftirlitið skilað umsögn vegna þess þingmáls og er hér með vísað til hennar.⁵

Í d. lið 2. töluliðar er fjallað um möguleikann á því að auka hagkvæmni lyfjanotkunar og bæta meðferðarhaldni með samkomulagi við lyfjaverðslanir um faglega þjónustu lyfjafraeðinga. Ekki er ljóst hvað myndi felast í slíku samstarfi eða samkomulagi. Samkeppniseftirlitið bendir þó á að ef samkomulagið myndi leiða til samskipta á milli keppnauta á markaði þarf að huga að því að samstarfið sé í samræmi við 10. gr. samkeppnislaga sem bannar ólögmaett samráð. Um þetta er að öðru leyti vísað til eldri umsagnar eftirlitsins um drög að lyfjastefnu.

Í b. lið 3. töluliðar segir að unnið verði að því að bæta kostnaðarvitund lækna og neytenda og þekkingu þeirra á kostum og göllum lyfja með upplýsingum yfirvalda.

⁴ Umsögnin fylgir hjálagð sem fylgiskjal með umsögn Samkeppniseftirlitsins um lyfjastefnu til ársins 2020, dags. 29. maí 2015.

⁵ Umsögn Samkeppniseftirlitsins um þskj. 1093 - 665. mál, á 145. löggjafarþingi. <http://www.althingi.is/alttext/erindi/145/145-1576.pdf>.

Samkeppniseftirlitið telur mikilvægt að aðgerðir og upplýsingar yfirvalda auðveldi neytendum þetta, án þess þó að auka gagnsæi á milli keppnauta að óþörfu. Til að mynda gætu vefsíður með einföllum upplýsingum um verð og virkni lyfja auðveldað neytendum, og heilbrigðisstarfsfólki, samanburð.

Loks vill Samkeppniseftirlitið hvetja yfirvöld til áframhaldandi vinnu við að auðvelda skráningar- og markaðssetningarferli lyfja á Íslandi. Á bls. 13 í lyfjastefnu ráðnerra kemur fram:

„Sífelld barátta hefur verið að halda lyfjum með litla veltu á markaði og fá fleiri lyf skráð á Íslandi. Í þeirri baráttu hafa gefist best fjöllandapakkningar, minni kröfur um áletranir og núll-daga ferill svokallaður. Markmið með þessum úrræðum er að auka stöðugleika í framboði og auka samkeppni.“

Til að mynda mætti auka möguleikann á samhliða innflutningi frumlyfja og samheitalyfja frá öðrum markaðssvæðum með því að einfalda ferli við gerð og samþykkt fylgiseðla. Í eldri tilmælum Samkeppniseftirlitsins hefur m.a. verið bent á möguleikann á rafrænum fylgiseðlum sem lyfsalar gætu síðan prentað út fyrir viðskiptavinum.

2. Umsögn um frumvarp til nýrra lyfjalaga

Hér að framan hefur verið fjallað með almennum hætti um lyfjamarkaðinn, fyrri aðkomu samkeppnisyfirvalda að honum og lyfjastefnu til ársins 2020. Lyfjalögum hefur verið breytt 43 sinnum frá því að lyfjalög nr. 93/1994 öðluðust gildi. Af þeim sökum var ákveðið að ráðast í tímabæra heildarendurskoðun laganna. Samkeppniseftirlitið telur að frumvarpið í heild sinni sé réttarbót, t.a.m. að verðlagning dýralyfja verði gefin frjáls. Hér að neðan má finna athugasemdir Samkeppniseftirlitsins við einstaka greinar frumvarpsins.

Sala lyfja í smásölu – sala í almennum verslunum

Í 31. gr. frumvarpsins er fjallað um sölu lyfja í smásölu. Samkvæmt 1. mgr. er meginreglan sú að lyf, bæði ávísunarskyld og lausasölu lyf, sé eingöngu heimilt að selja á grundvelli lyfsöluleyfis. Samkvæmt 2. mgr. er sala minnstu pakkninga og minnsta styrkleika nikótínlyfja og flúorlyfja, sem ekki eru ávísunarskyld, öllum heimil. Samkeppniseftirlitið fagnar því að þessi tilslökun hafi verið leyfð á sínum tíma og reynslan af henni er góð eftir bestu vitund eftirlitsins. Aftur á móti bendir Samkeppniseftirlitið á að það kunni að vera ástæða til þess að endurskoða og rýmka heimildir til sölu ákveðinna lausasölulyfja utan lyfjabúða.

Í þessu samhengi hefur m.a. verið bent á að takmörkun 2. mgr. hér að framan nái til nikótínlyfja í öllu formi, t.d. nikótín tyggigúmmis og nikótín munnúða. Munnúða nikótínlyf í minnsta styrkleika er töluvert sterkara en nikótín tyggigúmmi í minnsta styrkleika. Þannig virðist vanta upp á faglega útskýringu á þessum takmörkunum. Leggur Samkeppniseftirlitið til að skoðað verði sérstaklega að rýmka þessar reglur enda sýna rannsóknir að aukið aðgengi að nikótínlyfjum í fjölbreyttari lyfjaformum er líklegt til að hjálpa þeim sem vilja

hætta notkun tóbaks.⁶ Aukið frelsi á þessu sviði er jafnframt til þess fallið að auka verðsamkeppni um þessa lyfjaflokka.

Í 3. mgr. 31. gr. frumvarpsins er lögð til önnur undanþága frá 1. mgr. greinarinnar. Er þannig lagt til að Lyfjastofnun verði heimilt að veita undanþágu frá 1. mgr. þannig að heimilt verði að selja tiltekin lausasölulyf í almennum verslunum. Það skilyrði er þó sett að á þeim stöðum sem þetta verði heimilt verði ekki starfandi lyfjabúð eða útibú slíkrar verslunar. Ástæða þessarar breytingar er í greinargerð sögð vera viðbrögð við þeim aðstæðum sem upp geti komið í dreifðari byggðum landsins.

Samkeppniseftirlitið fagnar því að heimildir til sölu lausasölulyfja verðrýmkaðar, en gerir alvarlegar athugasemdir við þá útfærslu að slíkt verði eingöngu heimilt á þeim svæðum þar sem engin samkeppni er fyrir. Rökin fyrir því að heimila slíka sölu í almennum verslunum í dreifbýli en ekki í þéttbýli eru veik að mati eftirlitsins. Verði heimildir til sölu lausasölulyfja í almennum verslunum rýmkaðar mun samkeppni um þær vörutegundir aukast og verð að öllum líkindum lækka neytendum til hagsbóta. Þá yrði slík tilslökun einnig líkleg til að auka úrval þeirra vörutegunda sem í boði eru í þessum flokkum lausasölulyfja.

Í stað framangreindrar útfærslu leggur Samkeppniseftirlitið til að 3. mgr. verði breytt á þann hátt að Lyfjastofnun gefi út lista og setji skilyrði sem smásalar þurfi að uppfylla til að fá leyfi til að selja umrædd lausasölulyf. Yrði fallist á tillögu Samkeppniseftirlitsins til breytinga myndi orðalag 3. mgr. 31. gr. frumvarpsins verða:

„Lyfjastofnun er heimilt að veita undanþágu frá ákvæði 1. mgr. til sölu tiltekinna lausasölulyfja í almennri verslun. Lyfjastofnun skal birta lista á vefsíðu sinni yfir þau lyf, styrkleika og pakkningar sem heimilt er að selja samkvæmt ákvæði þessarar málsgreinar. Ákvæði b-liðar 37. gr. á einnig við þá sem veitt er undanþága af þessum toga.“

Verði 2. og 3. mgr. 31. gr. frumvarpsins breytt þarf jafnframt að breyta 3. mgr. 28. gr. um heimildir heilsöluleyfshafa.

Sjálfval lausasölulyfja

Í 2. mgr. 31. gr. frumvarpsins er tekið sérstaklega fram að óheimilt sé að selja flúor- og nikótínlyf í sjálfvali í almennum verslunum.⁷ Með sjálfvali er átt við að viðskiptavinir taki sjálfir vöruna úr hillum. Reglan hefur jafnframt verið sú að lausasölulyf í lyfjabúðum séu geymd á bakvið búðarborðið, sbr. 62. gr. reglugerðar um lyfsöluleyfi og lyfjabúðir nr. 426/1997. Í Finnlandi, Noregi og Svíþjóð er sjálfval lausasölulyfja heimilt undir eftirliti starfsmanna verslunar. Það að hafa lausasölulyf í sjálfvali getur verið hvetjandi fyrir samkeppni vegna þess að neytendur eru betur færir um að kynna sér verð og umbúðir og

⁶ Sjá t.d. Sniffman, S., & Sweeney, C. T. (2008). Ten years after the Rx-to-OTC switch of nicotine replacement therapy: What have we learned about the benefits and risks of non-prescription availability? *Health Policy*, 86(1), 17–26. <http://www.sciencedirect.com/science/article/pii/S0168851007001972>. Sjá einnig, Gylfi Ólafsson, Lausasölulyf – Staðan á Íslandi og í nágrannalöndunum, 28. október 2015. Skýrsla unnin af Íslenskri heilsuhagfræði fyrir Samtök verslunar og þjónustu.

⁷ Sú krafa virðist ekki vera fyrir hendi samkvæmt ákvæðum núgildandi laga.

upplýsingar sem er að finna utan á þeim. Að mati Samkeppniseftirlitsins ætti að taka til skoðunar að heimila sjálfval í lyfjabúðum á tilteknum lyfjum að ákveðnum skilyrðum uppfylltum, t.a.m. að ekki sé um hættuleg eða ávanabindandi lyf að ræða.

Til þess að svo megi vera þarf að endurskoða reglugerð um lyfsöluleyfi og lyfjabúðir. Í þessu samhengi væri gagnlegt að líta, t.d. til sambærilegra reglna í Svíþjóð.⁸

Net- og póstverslun með lyf

Samkeppniseftirlitið fagnar því að í frumvarpinu sé tekið af skarið með það að netverslun með lyf sé möguleg. Bent hefur verið á að póstverslun með lyf hafi verið háð ákveðnum takmörkunum, m.a. skilyrði um ábyrgðarsendingu eða sambærilegan afhendingarmáta, sbr. 5. gr. reglugerðar nr. 1065/2008 um póstverslun með lyf.

Þá er gert að skilyrði varðandi póstverslun með lyf að handhafi lyfsöluleyfis reki samhliða lyfjabúð, sbr. 1. gr. reglugerðar um póstverslun með lyf. Ekki er ljóst af ákvæðum frumvarpsins hvort sambærileg skylda sé lögð á netverslun með lyf en það veltur m.a. á túlkun 32. og 34. gr. þess. Samkeppniseftirlitið telur ekki rök standa til þess að sá sem starfrækir net- eða póstverslun með lyf þurfi jafnframt að reka lyfjabúð, þó viðkomandi væri það heimilt.

Samkeppniseftirlitið leggur til að við endurskoðun reglugerðar um póstverslun með lyf og undirbúning reglugerðar um netverslun með lyf verði leitað leiða til að auðvelda og einfalda slíka verslun neytendum til hagsbóta.

Lyfjaauglýsingar

Í XII. kafla frumvarpsins er fjallað um lyfjaauglýsingar. Samkeppniseftirlitið hefur fagnað auknum heimildum til að auglýsa lyf, t.a.m. nýlegum lagabreytingum sem heimiluðu að auglýsa lyf í sjónvarpi. Markaðsstarf er forsenda þess að nýir keppinautar geti haslað sér völl á lyfjamarkaðnum og takmarkanir á möguleikanum til þess flokkast sem aðgangshindranir. Allar takmarkanir á markaðsstarfi þurfa því að vera vel ígrundaðar.

Í 50. gr. frumvarpsins er fjallað um upplýsingar í lyfjaauglýsingum. Ekki er ljóst af ákvæðinu hvort svokallaðar samanburðarauglýsingar séu heimilar. Slíkar auglýsingar sem beint er að almenningi hafa þó verið taldar óheimilar skv. núgildandi lögum, sbr. 4. tl. 8. gr. reglugerðar nr. 328/1995 um lyfjaauglýsingar. Á öllum Norðurlöndunum nema Íslandi eru slíkar auglýsingar heimilar að ákveðnum skilyrðum uppfylltum. Að mati Samkeppniseftirlitsins ætti ekki að banna samanburðarauglýsingar á lyfjum sem byggja á réttmætum upplýsingum, t.a.m. viðurkenndum vísindarannsóknnum.

Í 7. gr. reglugerðar um lyfjaauglýsingar er kveðið á um þær lágmarks upplýsingar sem þurfa að koma fram í lyfjaauglýsingum sem beint er til almennings, þ. á m. sjónvarpsauglýsingum. Í 1. – 3. tl. greinarinnar er kveðið á um að m.a. heiti lyfs, heiti virkra innihaldsefna, upplýsingar um rétta notkun lyfs, mikilvægar varúðarreglur, aðvaranir og skömmtun þurfi að koma fram. Í 4. tl. er síðan kveðið á um að brýna þurfi fyrir

⁸ Sjá umfjöllun um þetta atriði á bis. 13 í áður tilvitnaðri skýrslu Gylfa Ólafssonar um lausasölu lyf.

neytendum að lesa vandlega leiðbeiningar og fylgiseðil. Að mati Samkeppniseftirlitsins hentar illa að veita svo viðamiklar upplýsingar, a.m.k. í sjónvarpsauglýsingum. Það myndi auðvelda auglýsingar lyfja ef 4. tl. væri látin duga, enda ólíklegt að nokkur geti komist yfir allar framangreindar upplýsingar við einfaldan lestur auglýsingar.

Lyfjatölfræði

Í 58. gr. frumvarpsins er að finna nýja grein um lyfjatölfræði. Í athugasemdum við greinina kemur fram að höfð hafi verið hliðsjón af ákvæðum dönsku lyfjalaganna við gerð hennar og að í Danmörku sé rík hefð fyrir umfangsmikilli opinberri birtingu lyfjatölfræði. Í 1. mgr. kemur fram að fyrirtæki skuli afhenda upplýsingar um veltu og magn seldra eða afhentra lyfja. Í 2. mgr. segir að ráðherra eða stofnun eða lögaðili sem hann útnefnir sé heimilt að afhenda öðrum aðilum upplýsingarnar. Í 4. mgr. segir að ráðherra skuli í reglugerð kveða á um afhendingu upplýsinga og meðferð trúnaðarupplýsinga. Að mati Samkeppniseftirlitsins er mikilvægt að hugað sé að því að þessi upplýsingamiðlun verði ekki til þess að auka gegnsæi á lyfjamarkaðnum með því að greinanlegar upplýsingar og gögn um keppinauta og hlutdeild þeirra og viðskipti séu gerðar opinberar þannig að þær verði til þess fallnar að skerða samkeppni. Á þetta einkum við um lausasölulyf með frjálsa verðlagningu en jafnframt ávísunarskyld lyf sem fleiri en einn keppinautur dreifir eða er fær um að dreifa.

Það er mat Samkeppniseftirlitsins, þrátt fyrir framanritað, að söfnun þessara upplýsinga og miðlun í órekjanlegu formi kunni að vera til þess fallin að bæta kostnaðarvitund og þekkingu neytenda og heilbrigðisstarfsfólks á kostum og göllum lyfja, sbr. umfjöllun að framan.

Samkeppniseftirlitið vill að síðustu benda á að það hefur um árabíl hvatt stjórnvöld til þess að taka upp svokallað samkeppnismat við undirbúning laga og reglna. Matið felur í sér einfalda aðferðafræði sem miðar að því að koma auga á samkeppnishindranir. Ef slíkar hindranir koma í ljós er í framhaldinu leitað leiða að settu markmiði, sem síst skaðar samkeppni. Samkeppniseftirlitið vísar í þessu sambandi til álits nr. 2/2009, *Samkeppnismat stjórnvalda*. Síðasta haust stóð eftirlitið fyrir umræðufundi um áhrif stjórnvalda á samkeppni, þar sem sérfræðingur OECD kynnti samkeppnismat sem stofnunin hefur þróað (e. Competition Assessment Toolkit)⁹. Þá ritaði Samkeppniseftirlitið ráðherrum ríkisstjórnarinnar bréf í byrjun þessa árs þar sem hvatt var til þess að ráðuneyti nýttu sér þessa aðferðafræði, en hún er m.a. til þess fallin að draga úr reglubyrði.

Að mati Samkeppniseftirlitsins hefði verið tilvalið að máta framangreint frumvarp við þessa aðferðafræði, við undirbúning þess.

⁹ Sjá nánar um fundinn á þessari slóð: <http://www.samkeppni.is/Ltgafa/frettir/nr/2730>.

Virðingarfyllt,
Samkeppniseftirlitið

Magnús Þór Kristjánsson
Magnús Þór Kristjánsson

Meðfylgjandi: Umsögn Samkeppniseftirlitsins um drög að lyfjastefnu til ársins 2020, dags. 29. maí 2015, ásamt fylgiskjöllum

SAMKEPPNISEFTIRLITIÐ

Samkeppniseftirlitið	
1505008	MARK
5-30	
27.5.2015	

Velferðarráðuneytið
b.t. Einar Magnússonar, lyfjamálastjóra
Hafnarhúsinu við Tryggvagotu
150 Reykjavík

Reykjavík, 29. maí 2015
Tilv. 1505008

Efni: Umsögn Samkeppniseftirlitsins að beiðni velferðarráðuneytisins um drög að lyfjastefnu til ársins 2020

Með tölvupósti, dags. 6. maí 2015, óskaði velferðarráðuneytið eftir umsögn Samkeppniseftirlitsins og annarra hagsmunaaðila við drög að lyfjastefnu til ársins 2020. Uppfært handrit barst með tölvupósti 13. maí 2015. Samkeppniseftirlitið fagnar þessari vinnu og telur mikilvægt að skýr framtíðarsýn sé í þessum málaflokki, m.a. vegna lýðfræðilegrar þróunar komandi ára sem mun að öllum líkindum fela í sér töluverð og aukin útgjöld til heilbrigðismála. Samkeppniseftirlitið hefur kynnt sér efni draganna en telur ekki ástæðu til að gera athugasemdir við efni stefnunnar nema að takmörkuðu leyti. Samkeppniseftirlitið telur rétt að fjalla stutt um notkun útboða, auglýsingar á lyfjum, verðvitund heilbrigðisstarfsfólks og vörumerkjatryggð og samstarf við lyfsala.

Notkun útboða

Í skýrslu Norrænu samkeppniseftirlitanna nr. 1/2013, *A Vision for Competition*, er fjallað um þróun samkeppniseftirlits til ársins 2020. Í skýrslunni er lögð áhersla á notkun samkeppni sem hvata til að auka hagkvæmni í opinberri þjónustu og er þá einkum litið til velferðarmála.¹ Í skýrslunni er litið til þriggja þátta til að auka samkeppni í opinberri þjónustu, þ.e. útboða, valkerfa fyrir notendur þjónustunnar og mikilvægis jafnræðis í þeim tilvikum sem opinberir aðilar starfa í samkeppni við einkafyrirtæki.

Varðandi útboð er tekið fram að skynsamleg notkun útboða sem tryggja samkeppni geti leitt til töluverðs sparnaðar. Þá sé mikilvægt að útboð auðveldi innkomu nýrra keppnauta á markaðinn og að þau haldi möguleikanum fyrir nýjungar og þróun opnum.

Í drögum að lyfjastefnu kemur fram að ætlunin sé áfram að stefna að því að taka þátt í sameiginlegum útboðum með hinum Norðurlöndunum til að auka samkeppni og lækka innkaupaverð á lyfjum. Í drögunum kemur jafnframt fram að talið sé nauðsynlegt að breyta lögum um opinber innkaup í þeim tilgangi að gera þetta heimilt. Í núgildandi 18. gr. a laganna er að finna heimild til innkaupa í öðru EES-ríki. Í drögunum kemur ekki

¹ Einkum bls. 15-17 og 106-127. <http://www.samkeppni.is/ur/ausnir/skyrslur/ur/210/>

fram hvaða atriði varðandi greinina það eru sem geria innkaup með öðrum EES-ríkjum ómöguleg eða illgerleg. Af ákvæðinu leiðir að innkaupastofnun (Ríkiskaup) skal framkvæma samkeppnismat áður en innkaup fara fram. Jafnframt segir að ráðuneytið skuli leita staðfestingar Samkeppniseftirlitsins á samkeppnismati innkaupastofnunar. Fáist slík staðfesting ekki fari innkaup ekki fram samkvæmt ákvæðinu.

Samkeppniseftirlitið veitti umsögn um frumvarp það sem leiddi til setningar 18. gr. a laga um opinber innkaup með bréfi, dags. 14. janúar 2011. Umsögnin fylgir hjálögð. Í umsögninni er tekið fram að þessi heimild geti leitt til aukinnar samkeppni og lægra vöruverðs við tiltekna aðstæður. Þá er tekið fram að beiting þessarar heimildar geti jafnframt leitt til rosunar á samkeppni á Íslandi. Til að mynda geti þátttaka hins erlenda innkaupaaðila leitt til þess að íslenskir aðilar hafi ekki bolmagn til að bjóða í viðkomandi útboði. Þá geri krafa um markaðsleyfi í viðkomandi löndum íslenskum aðilum erfitt fyrir. Víðtæk notkun slíkra útboða geti leitt til hærri vöruverðs og lakari þjónustu fyrir aðra kaupendur en hið opinbera hér á landi.

Í umsögninni er vísað til þess að mikilvægt sé að huga vel að undirbúningi fyrir þátttöku í erlendum útboðum og tryggt sé að hagsmunir af þátttöku vegi þyngra en möguleg takmörkun á samkeppni innanlands. Í þessu skyni benti Samkeppniseftirlitið á að framkvæmt yrði svokallað samkeppnismat áður en innkaup færu fram.² Sú tillaga var tekin upp í greinina.

Að mati Samkeppniseftirlitsins eiga þau sjónarmið sem fram komu í umsögn eftirlitsins frá 14. janúar 2011 ennþá við hvað varðar þátttöku í alþjóðlegum útboðum, þ. á m. vegna innkaupa á lyfjum. Mikilvægt er að viðkomandi innkaupaaðili framkvæmi samkeppnismat og meti andstæða hagsmuni áður en innkaup fara fram. Mikilvægt er að þetta mat sé sjálfstætt og á ábyrgð viðkomandi innkaupaaðila.

Auglýsingar á lyfjum

Í drögum að lyfjastefnu kemur fram að stefnt sé að því að auka frjálsræði hvað varðar lyfjaauglýsingar þannig að innlendar reglur verði sem sambærilegastar sambærilegum reglum sem gilda í löndum á EES-svæðinu. Þann 29. október 2014 skilaði Samkeppniseftirlitið umsögn vegna frumvarps til breytinga á lyfjalögum sem felur í sér að dregið verður úr hömlum á því hvernig megi auglýsa lyf á Íslandi. Samkeppniseftirlitið tók fram að frumvarpið, yrði það að lögum, væri til þess fallið að auðvelda markaðssetningu lausasölulyfja og auka lyfjaúrval.

Samkeppniseftirlitið styður því breytingar sem myndu fela í sér minni takmarkanir hvað varðar auglýsingar á lyfjum.

Verðvitund og vörumerkjaþryggð

Í drögum að lyfjastefnu er stefnt að því að efla kostnaðarvitund heilbrigðisstarfsfólks og almennings, m.a. með því að tryggja aðgengilegar upplýsingar um verð lyfja og ódýrustu lyfin í hverjum lyfjaflokki. Jafnframt er fjallað um mikilvægi þess að lækna og heilbrigðisstarfsfólk sé gagnrýnið á kynningarefni og niðurstöður lyfjarannsóknna.

² Sjá nánar um samkeppnismat og eðli þess í álit Samkeppniseftirlitsins nr. 2/2009, *Samkeppnismat stjórnvalda*.

Samkeppniseftirlitið telur þessa þætti mjög mikilvæga enda er sjálfstæði lækna við val lyfja mikilvægt og óeðlileg vörumerkjatryggð er til þess fallinn að takmarka samkeppni og hækka lyfjaverð.

Í ákvörðun Samkeppniseftirlitsins nr. 23/2012, *Samruni Veritas Capital hf., Fastusar ehf. og Aðalkots ehf.*, var fjallað um samruna fyrirtækja sem starfa á markaðnum fyrir heilbrigðisvörur. Í málinu var m.a. fjallað um áhrif vörumerkjatryggðar við innkaup á lækningatækjum (bls. 96-97) en að mati Samkeppniseftirlitsins eiga sambærileg sjónarmið um vörumerkjatryggð við um innkaup á lyfjum. Í þeim tilgangi að auka samkeppni og lækka vöruverð er mikilvægt að heilbrigðisstarfsfólks sé tilbúið til að skoða vörur sem flestra framleiðenda og velja þann kost sem hagkvæmastur er hverju sinni út frá gæðum og verði.³

Með vísan í framangreint telur Samkeppniseftirlitið jákvætt að skoðað verði hvernig hægt sé að auka notkun samheitalyfja og hermi-líftæknilyfja líkt og fram kemur í drogunum.

Mögulegt samstarf við lyfsala

Í drogum að lyfjastefnu er lagt til að gert verði samkomulag við apótek til að auka hagkvæmni, meðferðarhaldni og upplýsingagjöf. Þetta er ekki nákvæmlega útfært í drogunum, t.d. kemur ekki fram hvort slíkt samkomulag feli í sér möguleg samskipti á milli keppinauta. Hafi slíkt samkomulag í for með sér óhjákvæmileg samskipti á milli keppinauta þarf að huga að því að samstarfið sé í samræmi við 10. gr. samkeppnislaga sem bannar ólögmætt samráð á milli keppinauta.

Samstarf keppinauta getur í vissum tilvikum verið jákvætt, t.d. til að tryggja meðferðarhaldni. Aftur á móti ber að varast að ræða um samkeppnislega viðkvæma þætti í slíku samstarfi, þ. á m. verðlagningu, magn, fjölda viðskiptavina, viðskiptaáætlanir o.s.frv. Þess ber loks að geta að Samkeppniseftirlitið getur veitt undanþágu frá ákvæði 10. gr. samkeppnislaga skv. 15. gr. laganna að vissum skilyrðum uppfylltum.

Virðingarfyllt,
Samkeppniseftirlitið

Magnús Þór Kristjánsson

Meðfylgjandi: Umsogn Samkeppniseftirlitsins um frumvarp til breytinga á lögum um opinber innkaup, dags. 14. janúar 2011.

³ Sjá t.d. Ernst R. Berndt og Murray L. Aitken, Brand Loyalty, Generic Entry and Price Competition in Pharmaceuticals in the Quarter Century after the 1984 Waxman-Hatch Legislation, *International Journal of the Economics of Business*, Volume 18, Issue 2, 2011 „ we find that once one incorporates substitution to lower priced generics following patent expiration, average price per prescription fell by 21.3% from 2006–09. Finally, we find that the weighted mean reduction in pharmaceutical daily treatment cost across nine therapeutic areas equalled 35.1% at 24 months post-generic entry “

SAMKEPPNISEFTIRLITIÐ

Samkeppniseftirlitið	
1505008	MPK
2430	Adr
29.5.2015	1
	Trösk

Nefndasvið Alþingis
vt. viðskiptanefnd
Austurstræti 8-10
150 Reykjavík

Samkeppniseftirlitið	
011039	MPK
131	
14.01.2011	
	Trösk

Reykjavík, 14. janúar 2011

Tilv. 1011039

Efni: Umsögn um frumvarp til laga um opinber innkaup

Með tölvupósti, dags. 25. nóvember 2010, fór viðskiptanefnd Alþingis þess á leit við Samkeppniseftirlitið að það léti í té álit sitt á frumvarpi til laga um opinber innkaup um heimild til útboðs erlendis, sbr. þskj. 206 – 189. mál. Við mat sitt á samkeppnislegum áhrifum frumvarpsins hefur Samkeppniseftirlitið leitað eftir sjónarmiðum aðila sem umrædd lagasetning gæti varðað með beinum eða óbeinum hætti.

I.

Að mati Samkeppniseftirlitsins getur heimild til opinberra innkaupa í formi útboðs í öðru ríki Evrópska efnahagssvæðisins nýst í þágu virkrar samkeppni hérlendis í sérstökum undantekningartilvikum.¹ Sem dæmi má nefna tilvik þegar íslenska ríkið er svo litill kaupandi að erfitt getur reynt að fá voru eða þjónustu, t.d. sérhæfðan og dýran tækjabúnað, á samkeppnishæfu verði. Þá kann útboð Ríkiskaupa erlendis í samvinnu við erlenda kaupendur eða miðlæggar innkaupastofnanir annarra ríkja að hafa jákvæð áhrif á samkeppni. Einnig geta þær aðstæður verið á einstökum mörkuðum hérlendis að einungis einn eða mjög fáir aðilar starfi á hverjum markaði. Þegar einokun eða fákeppni ríkir á markaði hér á landi, þar sem opinber innkaup eru boðin út, er sú hættu fyrir hendi að í krafti þeirrar stöðu sinnar muni viðkomandi aðilar halda uppi verði, t.d. með því að bjóða ekki lækkað verð eða gera ekki tilboð í útboði Ríkiskaupa. Samkeppniseftirlitið telur

¹ Af gefnu tilefni við Samkeppniseftirlitið benda á umfangullu sína og afstöðu til opinberra útboða, sbr. skýrsla Samkeppniseftirlitsins nr. 2/2008 *Oflug uppbygging – opnun markaða og efling atvinnustarfsemi*. Þar kemur fram að útoð af hálfu opinberra aðila séu almennt til þess fallin að efla samkeppni og auðvelda aðgang nýrra aðila að markaðnum, sbr. jafnframt álit Samkeppniseftirlitsins nr. 2/2008 *Úthlutun ríkisstyrks til áætlunarfylgs milli Vestmannaeyja og Reykjavíkur* I álit Samkeppniseftirlitsins nr. 4/2009 *Opinber útboð, samkeppni og samkeppnishindranir* taldi eftirlitið jafnframt sérstaklega mikilvægt að taka til skoðunar framkvæmd opinberra innkaupa og útboða í kjölfar efnahagserfiðleika eftir fall bankanna. Opinber útboð geta því verið mikilvægur liður í að orva samkeppni og þannig unnið gegn skaðlegum áhrifum þeirra áfalla sem gengið hafa yfir íslenskt efnahagslíf að undanförnu, stuðlað að uppbyggingu þess sem og aukinni atvinnu

að við bær aðstæður geti útboð í öðru ríki Evrópska efnahagssvæðisins stuðlað að virkri samkeppni á Íslandi í opinberum innkaupum.

A sama hátt og heimild til miðlægrar innkaupastofnunar til að bjóða út opinber innkaup erlendis getur í undantekningartilvikum eftir samkeppni, telur Samkeppniseftirlitið að beiting heimildarinnar geti einnig verið til þess fallin að raska samkeppni hér á Íslandi. Þátttaka hins erlenda innkaupaáðila getur t.d. leitt til svo umfangsmikilla viðskipta að íslenskir aðilar hafi ekki bolmagn til að taka þátt. Þá hefur einnig verið á það bent að íslenskir birgjar á lyfjamarkaði verði að hafa markaðsleyfi fyrir umrætt lyf í viðkomandi landi þar sem útboð á lyfjum fer fram til þess að geta gert tilboð. Af þeim sökum geta útboð Ríkiskaupa á lyfjainnkaupum í erlendu ríki leitt til þess að íslenskir aðilar verði útlokaðir frá þátttöku í útboðum. Í þeim tilvikum, sem hugsanlegir íslenskir þátttakendur í útboðum erlendis eru útlokaðir frá því að taka þátt af framangreindum ástæðum, minnkar það hinn íslenska markað fyrir viðkomandi vörur. Hætt er við að það leiði þá til herra vöruverðs og lakari þjónustu við aðra kaupendur en hið opinbera.

II.

Samkvæmt frumvarpinu getur fjármálaráðherra heimilað miðlægrri innkaupastofnun (nú Ríkiskaupum) að bjóða út innkaup, sem falla undir lög nr. 84/2007 um opinber innkaup, í öðru ríki Evrópska efnahagssvæðisins, hvort sem er í samstarfi við erlenda kaupendur og/eða miðlægar innkaupastofnanir eða sér. Skal heimildin því aðeins veitt að uppfylltum nánar tilgreindum skilyrðum og verður m.a. að liggja fyrir að ástæða sé til að ætla að innkaup í ríkinu muni bjóna virkri samkeppni.

Af þessu tilefni vill Samkeppniseftirlitið taka fram að heimild fjármálaráðherra er bundin mjög almennum skilyrðum. Líkt og fram kemur í ákvæðinu ber Ríkiskaupum að rökstyðja að útboð þjóni ákveðnum lögmætum sjónarmiðum við opinber innkaup í hvert sinn, o. á m. virkri samkeppni. Samkeppniseftirlitið telur nauðsynlegt að í ákvæðinu verði tekið fram að í mati Ríkiskaupa á því hvort innkaup þjóni virkri samkeppni hérlendis felist m.a. eftirfarandi atriði:

1. Skilgreining viðkomandi markaða á Íslandi sem útboð muni hafa áhrif á.
2. Athugað hvaða fyrirtæki starfi á viðkomandi mörkuðum.
3. Áhrif útboðsins á viðkomandi markað séu metin og athugað hvort það takmarki eða raski samkeppni á Íslandi. Sé niðurstaðan sú að samkeppni hérlendis sé raskað er nauðsynlegt að veita og meta hvort tiltækar séu aðrar vægari leiðir til að ná markmiði útboðsins, m.a. um hagkvæmni, og eftir atvikum rökstyðja hvers vegna sú leið sé farið.

Í framhaldi af því telur Samkeppniseftirlitið nauðsynlegt að kveðið verði á um skyldu Ríkiskaupa til að birta hið samkeppnislega mat sitt opinberlega, t.d. á vef stofnunarinnar, og óska umsagna frá aðilum á viðkomandi markaði hér á landi áður en beiðni

² Samkeppniseftirlitið vísar til álits eftirlitsins nr. 2/2009 *Samkeppnismat stjórnvalda* þar fjallað var um staðlað samkeppnismat (e. competition assessment). Í áliti þess var því bent til forsætisráðherra að stuðla að því að stjórnvöldum verði gert skyrt að framkvæma slíkt mat í tengslum við undirbúning að setningu laga og stjórnvaldsfyrirmæla. Slíku samkeppnismati hefur verið beitt víða erlendis til tryggingar því að stjórnvöld takmarki ekki samkeppni að óþortu við gæslu annarra hagsmuna. Samkeppniseftirlitið telur somu sjónarmið geta átt við um mat á áhrifum opinbera innkaupa erlendis á samkeppni á Íslandi.

stofnunarinnar er send fjármálaráðherra. Í ljósi framangreinds telur Samkeppniseftirlitið því nauðsynlegt að stigið sé varlega til jarðar við beitingu heimildarinnar.

Þá er í frumvarpinu ekki skilgreint nánar hvað þurfi að leggja til grundvallar mati Ríkiskaupa á því að erlent útböð, líkt og frumvarpið fjallar um, „muni þjóna hagkvæmni, virkri samkeppni eða öðrum lögmætum sjónarmiðum við opinber innkaup.“ Til dæmis er ekki mælt fyrir um hvernig staðið verði að innflutningi á viðkomandi vöru, birgðahaldi hennar, dreifingu o.fl. Telja verður nauðsynlegt að Ríkiskaup fái nákvæma útlistun á því hvernig meta þurfi alla þætti innkaupa áður en ákvæði því, sem hér er fjallað um, verði belt.

Með vísan til alls framangreinds telur Samkeppniseftirlitið nauðsynlegt að heimild fjármálaráðherra til miðlægrar innkaupastofnunar til að bjóða út innkaup erlendis verði settar mun þrengri skorður en gert er ráð fyrir í frumvarpinu og henni verði einungis beitt í sérstökum undantekningartilvikum að undangengnu ítarlegu mati á samkeppni og hagræði af innkaupum. Í því sambandi verði tekið tillit til alls kostnaðar við innkaup, geymslu og dreifingu. Ráðherra veiti því aðeins heimild eftir að hin miðlæga innkaupastofnun hafi framkvæmt fyrirnefnt samkeppnismat, birt það opinberlega og líkur séu á að útböð samkvæmt nágildandi lögum og reglum skili ekki þeim árangri sem að sé stefnt vegna samkeppnislegra aðstæðna á innlendum markaði.

Verði höfð hliðsjón af tillögum Samkeppniseftirlitsins telur eftirlitið að umrædd breyting á lögum um opinber innkaup nr. 84/2007 geti verið til þess fallin að stuðla að virkari samkeppni en mögulegt sé samkvæmt nágildandi lögum.

Virðingarfyllst,
Samkeppniseftirlitið

Hildur Leifsdóttir

One

File | Enclosures | Custom | Send Mail

Frá: Hildur Leifsdóttir Sent: 28.4.2011 11:24:00
Til: selmah@althingi.is
CC: Guðmundur Sigurðsson
BCC:
Efni: RE: Opin ber innkaup/frumvarp fjármálaráðherra.
Viðhengi:

Sæl Selma.

Samkvæmt neðangreindri tillogu a Samkeppniseftirlitið að skila umsögn um aðstæður á markaði, þar sem óskað hefur verið eftir því að fram fari útboð á EES-svæðinu, innan þriggja vikna frá því að slík beiðni berst eftirlitinu frá Ríkiskaupum. Samkeppniseftirlitið skilur það svo að þetta feli í sér að Ríkiskaup framkvæmi ekki sjálfstætt samkeppnismat. Af þessu tilefni vill Samkeppniseftirlitið koma eftirfarandi atriðum á framfæri:

Mjög mikilvægt er að Ríkiskaup, sem ábyrgðaraðili útboða, hafi yfir að ráða þekkingu á samkeppnislegum áhrifum útboða almennt. Þetta mat eftirlitsins er í samræmi við álit þess nr. 2/2009, Samkeppnismat stjórnvalda, sem vikið er að í fyrri umsögn eftirlitsins við frumvarpið. Telur eftirlitið því að umrætt mat eigi að vera á hendi Ríkiskaupa og vera liður í vonduðum undirbúningi þess á útboði. Í því ferli geta Ríkiskaup leitað umsagnar Samkeppniseftirlitsins eins og það telur skynsamlegt. Ekki er því þörf á að binda slíka umsögn í lög.

Telji löggjafinn engu að síður mikilvægt að binda umsögn Samkeppniseftirlitsins við samkeppnismat Ríkiskaupa í lög, er ljóst að sá þriggja vikna frestur, sem gert er ráð fyrir í ákvæðinu, gefur ekki færi á sjálfstæðri gagnaöflun og rannsókn á samkeppnisaðstæðum sem nauðsynleg kann að vera á markaðnum, hafi fullnægjandi rannsókn ekki farið fram af hálfu Ríkiskaupa. Umsögn Samkeppniseftirlitsins innan slíkra fresta kynni því að takmarkast við það hvort mat Ríkiskaupa sé fullnægjandi eða ekki.

Að framangreindu sögðu styður Samkeppniseftirlitið þá fyrirætlun löggjafans að fram fari mat á samkeppnisáhrifum umræddra útboða, samanber fyrri umsögn eftirlitsins, dags. 14. janúar 2011. Eins og áður greinir telur eftirlitið að Ríkiskaup eigi framkvæma slíkt mat. Getur Ríkiskaup leitað umsagnar Samkeppniseftirlitsins í því ferli og er ekki nauðsynlegt að binda það í lög.

Kveðja,
Hildur Leifsdóttir
Sérfræðingur / Lawyer

-----Original Message-----

From: Selma Hafliðadóttir [mailto:selma@althingi.is]
Sent: 20. apríl 2011 11:33
To: Guðmundur Sigurðsson
Cc: Hildur Leifsdóttir
Subject: RE: Opinber innkaup/frumvarp fjármálaráðherra.

Sæll.

Í framhaldi af þessu vildi ég fyrir hond varaformanns nefndarinnar kanna eftirfarandi:

Telur Samkeppniseftirlitið gerlegt að veita Ríkiskaupum umsögn um þau tilvik sem frv. nær til á t.d. þremur vikum?

Það myndi þá hætta við það forðum kveðið er á um í frumvarpinu að áður en Ríkiskaup óska eftir

